

Milijoni letijo za sanje in neznanje v Kadetnici in EPIcentru ...

V Vojaškem muzeju v Kadetnici v Mariboru so postavili razstavo Dosanjane sanje, v EPICentru v Novi Gorici pa razstavo Mesto na meji. O prvi ni poročal skoraj noben medij, za Mesto na meji pa so glavni mediji ponavljali nekaj piarovskih fraz. Zato naj o obeh napišem nekaj kritičnih misli.

Zgodovina v Slovenski vojski nima posebne cene. O tem najbolj priča njena »zgodovina« na spletni strani. Začne se takole: »Slovenska vojaška tradicija je bogata. Svoj zgodovinski spomin veže na domačo plemiško rodbino, grofe in kneze Celjske, boje z Osmanskim cesarstvom in velike kmečke upore na Slovenskem. Slovenci so bili kot vojaki zelo cenjeni v vojaških enotah Habsburške monarhije in Avstrijskega cesarstva.«

Halo, kje pa so naši predniki, ki so tam v 6. stoletju osvojili novi dom, kje so njihovi boji v Karantaniji ... In kako to, da ni Avstro-Ogrske, v kateri so Slovenci doživeli prvo svetovno vojno? V taki površnosti se lahko vojski zgodi marsikaj ...

Dve »zgodovinski« razstavi

In dobra novica je, da so v Vojaškem muzeju v mariborski Kadetnici, ki je bila milijonska investicija, letos postavili stalno razstavo Dosanjane sanje – pot do sloven-

Dr. Jože Dežman, zgodovinar in filozof, nekdanji direktor Muzeja novejšje zgodovine Slovenije | Jože Dežman, Rosana Rijavec/STA

ske države in njene vojske. Žal pa sta postavitve in knjiga več kot problematični.

V predelavo železniških skladišč v EPICenter v Novi Gorici je šlo več kot šest milijonov evrov. Prilašča si ga Kaja Širok, nesojena direktorica Evropske prestolnice kulture GO2025 in nesojena državna sekretarka v Golobovem kabinetu. Na vodenja po razstavi vabijo pod naslovom Mesto na meji – Goriška v 20.stoletju. Toda katero mesto: Gorica ali Nova Gorica. Katera Goriška: pokrajina Gorica, ki obstaja v Italiji, ali goriška statistična regija v Sloveniji. Tudi v taki nedoločenosti se lahko zgodi marsikaj ...

Praznina oblikovanja Nedosanjanih sanj v Kadetnici v Mariboru.

Za razstavo v Kadetnici je šlo blizu pol milijona evrov, za Mesto na meji pa še vedno skrivajo podatke, bo pa vsota morda blizu milijona ...

Vsi ti milijoni v stavbah in razstavah pa ne motijo vseh progresivnih sil, ki so tako enotno zagnale vik in krik čez Muzej slovenske osamosvojitve in ga uničile. Ali sta ti dve razstavi ogledalo progresivnosti? Poglejmo, kje so temeljne težave tako v Kadetnici kot EPICentru.

Besede, besedovanje, besedičenje ...

Mesto na meji je postavljeno v nekdanje železniško blagovno skladišče in je res skladišče besed. Na plankah, ki so pišmeuhovsko prislonjene na zid, obešene po zidovih in naložene na različne predvjalnike, so uskladiščene neizmerne količine besed.

Še več besed so naložili v Dosanjanih sanjah. Na panojih, na za obiskovalca skrajno neprijaznih snopičih besedil, še na ekranih jim ne uideš.

Nič novega, mnogo znanega manjka

V gorah besed ni nič novega, strašna pa je zadrega, da bi povedali bistveno: kako so se totalitarni režimi vzpeli, kako podobni so bi bili in kako so sramotno propadli. Tako fašizem, nacionalsocializem in komunizem/titoizem. Zato ni celovite predstave protifašizma, protinacizma in protikomunizma.

Dr. Kaja Širok, nesojena direktorica Evropske prestolnice kulture GO2025 in nesojena državna sekretarka v Golobovem kabinetu, je pripravila (anti)razstavo Mesto na meji.

Tako so nametane stare štorijev Mestu na meji v EPICentru.

V predelavo železniških skladišč v EPICenter v Novi Gorici je šlo več kot šest milijonov evrov.

Veliko vsebin in besed manjka: komunistično partizansko gibanje, komunistična vojska, stalinistična revolucija, protirevolucija, državljanska vojna, komunistični teror, enopartijska diktatura, kult vodje, permanentna revolucija, kršenje človekovih pravic, militarizacija, policijska država, železna zavesa ...

Tako so daleč najslabši prispevki v zborniku/katalogu nedosanjane sanje o drugi svetovni vojni (Martin Premk), partizanskih enotah (Gregor Kastelic) in o Jugoslaviji/Sloveniji do spora z Informburojem (Mladen Horvat). Take solate že dolgo nisem bral.

A vse prekosi Kaja Širok, ki partizanov niti omeni ne, je le neko megljeno odporništvo.

Širokova postavi rekord tudi v odpravi slovenske demokratizacije, osamosvojitve ▶

Razstava Mesto na meji nima knjige, je zamudila EPK GO 2025. Spletne strani ni. Prevodov ni.

- in obrambe Republike Slovenije ter njene-
ga razvoja. Vse to odpravi na enem panoju.
A tudi v Kadetnici so ti procesi megleno
omenjeni, še o vojni za obrambo RS v knji-
gi ni prispevka, pišejo pa o odhodu vojakov
JLA iz Slovenije.

Prav za zanimanjem čakam, kaj bodo o
obeh razstavah rekli tako novopečeni par-
tizani kot veterani vojne za Slovenijo 1991.

Antimuzeja

V Nedosanjanih sanjah npr. niso upo-
števali projekta scenarija za Vojaški muzej
iz leta 2007, ki je zbral pravo vojsko stro-
kovnjakov tako za arheološka kot zgodo-
vinska obdobja in zlasti za 20. stoletje. K
sodelovanju niso povabili niti obeh odstav-
ljenih direktorjev Vojaškega muzeja, ki bi
jim lahko napisala vrsto poglavij, ki manj-
kajo. Niso pregledali niti svojih depojev, v
katerih so muzealije, ki bi bile lahko osre-
dnja zanimivost in posebnost razstave.

Tudi v Mestu na meji je komaj kak pred-
met, nekaj fotografij. Širokova pa bi lahko
vse to dobila v Goriškem muzeju, pa se je,
kot vedno zna, raje sprla in Goriški muzej s
projektom noče imeti nič.

Prve svetovne vojne je na obeh razsta-
vah preveč. Toda če bi upoštevali muze-
ologijo prve svetovne vojne od prve raz-
stave Draga Sedmaka v vili Bartolomei
v Solkanu, razstave v Kobaridu, Muzeju
novejše in sodobne zgodovine Slovenije
v Bohinjski Bistrici, da o svetovnih zgledih
niti ne govorimo, bi morali vse, kar zdaj
stoji v EPICentru in Kadetnici, postaviti na
novo.

Podjetju RPS pa svetujem, da ne postavi
več direktorjeve hčere za oblikovalko raz-
stave. V Kadetnici je pustila za sabo pravo
razdejanje. Pa tudi zapuščina arhitektov in
oblikovalcev Mesta na meji ni ravno kak
dosežek.

OSAMOSVOJITEV (1991)

Osamosvojitev Slovenije se je začela 25. junija 1991, ko je
slovenska skupščina razglasila neodvisnost. Dogodki so sledili
plebiscitu decembra 1990, ko je več kot 88,5 % volivcev podprlo
samostojno državo. Republika Slovenija je bila razglašena
25. junija 1991, istega dne so oklepne in druge enote JLA začele
z oboroženo agresijo in zasedle mejne prehode. Spopad za mejni
prehod Rožna Dolina je potekal 28. junija 1991, ko so pripadniki
enot TO prevzeli kontrolo nad prehodom in v oboroženem boju
razorožili JLA. Vojna je trajala od 26. junija do 7. julija, ko je bila
podpisana Brionska deklaracija.

EVROPSKA UNIJA (2004)

Slovenija je skupaj z devetimi državami srednje in Vzhodne
Evrope 1. maja 2004 postala polnopravna članica Evropske unije.
Slovesnost ob vstopu je potekala na Trgu Evrope/Transalpina, kjer
sta se srečala takratni predsednik Evropske komisije prof. Romano
Prodi in takratni predsednik slovenske vlade dr. Anton Rop. Trg
Transalpina je tako postal simbol združevanja Evrope. Nov mozaik
na obnovljenem trgu, delo arhitekta Franca Vecchieta, predstavlja
območje skupnega javnega prehajanja in povezovanja.

SCHENGENSKO OBMOČJE (2007)

Z vstopom Slovenije v schengensko območje, je bil odpravljen
mejni nadzor med državama in ukinjene carinske kontrolne
točke, kar je olajšalo čezmejno sodelovanje in končno omogočilo
popolnoma prost prehod ljudi.

Na enem panoju dr. Kaja Širok odpravi demokratizacijo, osamosvojitev,
vojno za obrambo Republike Slovenije, vstop v EU in schengen. Kje pa so
drugi mejniki in uspehi: OZN, Nato, evro, dve predsedovanji Svetu EU ...

Knjige, spletne strani, prevodi?

Že iz povedanega se vidi, da bi bilo morda bolje, da knjige ob
razstavi ne bi bilo. Spletne strani ni. Je prevod v angleščino.

Mesto na meji nima knjige, je zamudila EPK GO 2025. Spletne
strani ni. Prevodov ni.

Če bo slovensko muzejstvo nadaljevalo s takim razmetavanjem
denarja ter s tako vsebinsko in strokovno revščino, bomo res zab-
redli.

Zato predlagam, da Slovensko muzejsko društvo, Skupnost
muzejev Slovenije in Icom Slovenija sporočijo, ali bodo zmogli
vsaj podoben odziv kot ob ukinitvi Muzeja slovenske osamosvoji-
tve? Ali bodo kaj rekli o tem, da bo postavitve nove bolnice Franje
stala verjetno čez deset milijonov evrov?

Prav tako pričakujem, da bomo končno zvedeli, koliko so bili
stroški obeh razstav in koliko honorarjev je bilo izplačanih. In ali
je Kaja Širok, ki je za neopravljeno delo dobila 70.000 evrov, kdaj
poročala, zakaj dela ni opravila? [D]

Narava, najina popolna spremljevalka.

**Royal Provite 5000¹, Aloe Royal² in Vitamin C 1000³, najini naravni spremljevalci
za energijo*, dobro počutje** in boljši imunski sistem.*****

NEVER BETTER

Vrhunski izdelki MARNYS®: (1) Edinstveni matični mleček na trgu s 3850 mg na vialo ter obogaten s čebeljim cvetnim prahom, propolisom
in vitaminom E. (2) Unikatna formula z Aloe vero, matičnim mlečkom in kompleksom 12 vitaminov ter fruktooligosarharidi. (3) Liposomski
vitamin C v vialah z napredno tehnologijo sproščanja, ki zagotavlja večjo razpoložljivost v krvi v primerjavi s standardnim vitaminom C.
*Cvetni prah, **Aloe vera *** Vitamin C

Izberite svoj naravni vir energije MARNYS® že danes na www.apinature.com in v trgovinah Interspar ali DM.

